

МАЧУ ПИКЧУ

ТАЙНСТВЕНИЯТ ГРАД НА ИНКИТЕ

ТЕКСТ И СНИМКИ: ЗЛАТИНА ЙЕРЖАБКОВА

Всяка страна в света има своите символи. Едни са повече, други по-малко известни. Когато се изрече името Перу, в съзнанието изплува неизбежната асоциация с едно от най-красивите и най-мистериозни кътчета на планетата, града на инките Мачу Пикчу.

ЗАБРАВЯНИЯТ ГРАД

За една от най-големите археологически забележителности на континента Южна Америка светът научава през 1911 г. На 24. юли същата година на един от заострените върхове, възвисяващи се над реката Урубамба, сред гъстата растителност на тропическия лес, експедиция от университета Йейл под ръководството на Хирман Бингхам открива руините на непознат град. Първоначалните догадки, че това е търсената от археолозите тайствена крепост Вилкабамба, където инките се укриват през 1536 г. при завземането на Куско, столицата на импе-

рията им, от конкистадора Франциско Пизаро, се оказват погрешни. Тази първоначална замяна на градовете е отразена и в книгата на Бингхам „Изгубеният град на инките“, издадена през 1915 г. от National Geographic Society. Истинското местоположение на Вилкабамба, 35 км. по-дълбоко в джунглата, става известно значително по-късно. Руините на легендарния град на инките Мачу Пикчу биват всъщност откривани и отново забравяни неколккратно. В ръкописен документ от 1782 г. ги споменава един от по-ранните им откриватели Хосе Уриел Гарсиа. През 1865 г. италианецът Антонио Раймонди

даже публикува географска карта на района, на която Мачу Пикчу е отбелязан. Към края на 19 и началото на 20 век мълвата за тайствения град привлича различни авантюристи. Двама от тях, Луис Бехар Угарте и Августин, се отправят през 1911 г. заедно с Бингхам повторно към Мачу Пикчу и откриват построен от инките тунел, свързващ града с реката Урубамба.

СЪВЪРШЕНАТА СИСТЕМА

Учудващо е не само съществуването на такъв тунел. Като цяло строителството на инките изумява с факта, че за градежа на

домовете, храмовете и укрепленията им никога не е била използвана малта, нито други материали с подобни свойства, а единствено съвършено оформени и подредени каменни блокове, между които не може да бъде прокаран дори и нож. Впечатление прави и трапецовидната форма на прозорците и вратите, която осигурява по-голяма стабилност на сградите и при земетресения ги предпазва от разрушаване.

Удивителен е самият архитектурен план на града, създаващ възхитителна хармония с околната природа – сякаш това място никога не е било докосвано от човешка ръка.

Различни са догадките, кой и защо е живял именно тук. Знае се, че градът възниква в средата на 15 век по време на управлението на Пачакутек Йупаняви (1438 – 1471), чиято политика полага основите за понататъшното разрастване и укрепване на мощната империя на инките. Откриването на 50 гроба с повече от 100 скелета, принадлежщи предимно на жени, става основа за възникването на теорията, че Мачу Пикчу е бил духовен център, обитаван от свещеници с избрани от тях жени, така наречените „слънчеви девици“. Названието „слънчеви“ се свързва с култа към бога на слънцето Инти, въведен от Пачакутек. Вероятно някои от девойките са били дарявани на най-смелите войници от армията на инките, които също са имали право да живеят в свещения град.

На Мачу Пикчу се намират 216 каменни постройки, което предполага, че на времето тук са живели около 1000 души. Градът е разделен на две части: урбанистична и аграрна. В първата са били съсредоточени и светилищата на инките. Терасовидните полета (*широко разпространени в тези части на Южна Америка като система за напояване на почвата – бел. авт.*), на които вероятно са се отглеждали картофи, фасул

и чушки, предполагат факта, че тук са живели и селяни, които са се грижели за прехраната на града.

МИСТИКА И ЗЕЛЕНИНА

Централният храм, построен във формата на пирамида естествено е посветен на бога на слънцето. Близо до него се намира така нареченият храм с трите прозореца. Самият връх на Мачу Пикчу представлява третото основно светилище Интихуатана, което в превод от езика на местните кечуански племена означава „да обладаеш слънцето“. На върха на скалата се намира камък, оформен като слънчев часовник. Предполага се обаче, че по-скоро е служел за предричане на метеорологичните условия, отколкото за определяне на часа. Камъкът има силно магнитно излъчване и при допир с него е възможно да усетите изтръпване или болка в костите. Според шаманските легенди, чувствителните личности, които се допрат с чело до него, получават видения от духовния свят. Камъкът обаче е ограден с въже, което подсказва, че е желателно да не бъде докосван – поне, когато покрай вас минават местните служители.

Над Мачу Пикчу (2430 м.н.в.), чието име ще рече „старият връх“, се издигат върховете Хуайнапикчу (2500 м.н.в.) и Вайнапикчу (2635 м.н.в.), също считани за светилища. Своите ритуали инките са провеждали и в така наречения Месечен храм в пещера почти на нивото на реката Урубамба. При напускане на района на Мачу Пикчу, за да разгледат споменатите места, туристите се записват в книга, в която се отбелязва и часът на завръщането им в свещения град. Причината е, че теренът не е лесен за изкачване и слизане и на някои места, особено при дъждовно време, има опасност от падане в пропастта, където през годините са намерили смъртта си и няколко туристи, т.е.

бюрократията в случая помага да се следи дали са се завърнали от излета си всички посетители. С оглед на това, че Мачу Пикчу се намира в ниската част на Андите, където започва тропическият лес, тук почти през цялата година вали. Но и дъждът има своите предимства. Освен че благодарение на него мястото е винаги тънещо в зеленина и заедно с красивия град ви очаква среща с прекрасна буйна растителност, лияни и орhideи, може да сте сигурни, че в джунглата при такова време няма да ви притесняват змии, насекоми и черни вдовици. А и мистичната атмосфера, създавана от мъглите, зад които рядко проблясва слънцето, ще ви накара да забравите за неблагоприятните метеорологични условия.

Цялата разходка из града Мачу Пикчу и околностите му отнема приблизително 8-9 часа. Идеята за изкачване пеш от близкото градче Аква Калиентес (*8 км. по туристическите пътеки, 12 км. по лъкатушеция път за автомобили – бел. авт.*) затова не е препоръчителна, ако искате да запазите силите си за най-същественото. Автобуси пътуват непрекъснато от 6 часа сутринта. Естествено, пристигайки след 6 часа, трудно бихте посрещнали изгрева на Мачу Пикчу, но предвид това, че хълмовете са обикновено покрити с ниска пълзящи дъждовни облаци, така или иначе изгрев отгук бихте видели единствено в изключителни случаи.

ПЪТУВАНЕТО

Начините да стигнете до Мачу Пикчу са два и те задължително минават през града Куско, отдалечен приблизително 100 км югоизточно от Мачу Пикчу. Единствено в него можете да закупите билети за свещения град на инките. Цената е 120 сола за възрастни и 80 сола за ученици и студенти, притежатели на карта ISIC (*1\$ = 3.16 сола – бел. авт.*). За да се възпрепятства препродажбата на билети и ограничат посещенията на туристи, билетите се купуват в една единствена агенция в Куско, където трябва да се преставите лично с паспорт, а данните ви от него се вписват на самия билет. Изискването да се намали броя на посетителите от обикновените 2000 на 800 на ден, за да се предпази от унищожение паметникът, е поставено от организацията UNESCO, в чийто списък на световното културно и природно наследство Мачу Пикчу е вписан от 1983 г.

Ограничено е и продаването на билети за влак, които също се издават с име и номер на паспорта. Цената е около 50 долара и варира според часа на пътуване. Тези през деня са по-скъпи, тъй като туристите имат възможност да се наслаждават на гледката в Свещената долина.

По-смелите и издръжливи натури предпочитат предвиждането по пътеката на инките, свързваща Куско с Мачу Пикчу. Така нареченият „Inca trail“ отнема между два и четири дена. Наградата е постепенно разкриваната се гледка на едно от местата, които се очаква да бъдат вписани сред седемте нови чудеса на света. ■

